

COMUNICACIÓ NO VERBAL

- Mirades lascives o insistents.
- Xiulades.
- Expressions facials o corporals.
- Mostrar imatges pornogràfiques o objectes amb contingut sexual.
- Visualitzar vídeos o pel·lícules eroticopornogràfiques
- Utilització inadequada de noves tecnologies:
  - Missatges incòmodes a través de comunicació instantània.
  - Comunicació o seguiment no volgut a través de les xarxes socials.
  - Correus electrònics amb contingut sexual. Telefonades perdudes insistents.

CONTACTE FÍSIC

- Aproximació excessiva i inadequada en el contacte corporal, abraçades, arrambades, etc.
- Tocament de certes parts del cos: natges, pits, genitals...
- Pessigades i colpets.
- Atraure amb una abraçada en l'intent de besar l'esportista.
- Besar per força.
- Actes sexuals no consentits.
- Intent de violació. Violació.

LA UA COMPTA AMB EL PROTOCOL PER A LA PREVENCIÓ DE L'ASSETJAMENT SEXUAL, PER RAÓ DE SEXE I ORIENTACIÓ SEXUAL que protegeix qualsevol persona que estudei, treballi o practique activitats físicoesportives al seu campus.

(* Font: Ainhoa Azurmendi Echegaray (Avento Consultoría) i Matilde Fontecha Miranda (2015): Guía para la prevención de acoso y abuso sexual a mujeres en el deporte. Pautas para un protocolo. Vitòria, EMAKUNDE. Institut Basc de la Dona i Dep. d'Educació, Política Lingüística i Cultural.

La guia s'agrupa en quatre blocs i especifica situacions, actituds i comportaments a partir de la relació que s'estableix entre l'entrenador i l'esportista, ja que aquest és el subjecte principal susceptible de cometre assetjament o abús sexual. No obstant això, indica el COI, algunes d'aquestes actituds i comportaments poden practicar-les altres persones vinculades amb l'activitat física i esportiva. Així mateix, les autores de la guia anoten que la guia se centra als actes i comportaments protagonitzats per homes contra dones en l'esport, ja que la recerca ha posat en relleu que generalment són protagonitzats per aquests.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ I ACTUACIÓ ENFRONT DE L'ASSETJAMENT SEXUAL PER RAÓ DE SEXE I PER ORIENTACIÓ SEXUAL DE LA UA

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

UNITAT D'IGUALTAT
UNIVERSITAT D'ALACANT

CÀTEDRA
PEDRO FERRÁNDIZ
DEL DEPORTE
UNIVERSITAT D'ALACANT

Universitat d'Alacant
Universidad de Alicante

CODI D'ÈTICA I CONDUCTA EN L'ESPORT DE LA UA

LA UA CONTRA L'ASSETJAMENT
I L'ABÚS SEXUAL EN L'ESPORT

UNITAT D'IGUALTAT
UNIVERSITAT D'ALACANT

CÀTEDRA
PEDRO FERRÁNDIZ
DEL DEPORTE
UNIVERSITAT D'ALACANT

CODI D'ÈTICA I CONDUCTA EN L'ESPORT DE LA UA

LA UA CONTRA L'ASSETJAMENT I L'ABÚS SEXUAL EN L'ESPORT

La Comissió Mèdica del COI reconeix el dret que tenen les i els atletes a disposar, entre altres, d'un ambient esportiu segur i saludable. L'assetjament i l'abús sexual passa a tot el món. En l'esport donen lloc a sofriment per als qui el practiquen i el seu entorn, i són l'origen de responsabilitats legals, morals i econòmiques per a les organitzacions esportives. Cap esport no és immune a aquests problemes que es produeixen en tots els nivells de rendiment. Tothom en l'esport comparteix la responsabilitat d'identificar i prevenir l'assetjament i l'abús sexual i de desenvolupar una cultura de la dignitat, el respecte i la seguretat en l'esport.

Declaració de consens sobre l'assetjament i l'abús sexual en l'esport. Comitè Olímpic Internacional, 8 de febrer de 2007

Què és?

El Codi d'ètica i conducta en l'activitat físic i esportiva de la UA:

- Descriu en termes pràctics les normes de comportament que regiran les relacions de les persones que d'una manera o d'una altra facen ús de les instal·lacions d'activitat física i esportiva de la UA.
- Identifica les conductes acceptables i inacceptables.
- És una declaració del compromís de la UA per a crear un ambient segur i respectuós que afavorisca la igualtat entre dones i homes a la nostra Universitat.

Quin és l'objectiu?

- Informar i sensibilitzar la comunitat universitària i les persones usuàries de les instal·lacions d'activitat física i esportiva de la UA sobre les conductes inacceptables en aquest entorn atenent al patró cultural en el qual s'inscriuen, així com al fet que el contacte físic és consubstancial a la pràctica esportiva i a l'activitat física.
- Identificar possibles comportaments d'assetjament o abús sexual.
- Prevenir situacions d'assetjament o abús sexual en l'esport.
- Promoure un ambient esportiu segur i saludable que afavorisca la igualtat entre dones i homes a la nostra Universitat.
- Promoure una cultura organitzacional en l'àmbit de l'activitat físicoesportiva sensible a la discriminació que també en aquest àmbit afecta les dones.

SITUACIONS, ACTITUDS I COMPORTAMENTS NO ADMESOS PER LA UNIVERSITAT D'ALACANT EN ENTORNS D'ACTIVITAT FÍSICOESPORTIVA (*)

GENERALS

- Fer preguntes incòmodes sobre la vida privada.
- Fer preguntes sobre la vida sexual.
- Ficar-se en la vida privada de la persona.
- Fer telefonades de manera contínua.
- Exercir el control de la vida privada.
- Anar a buscar-la al centre educatiu o de treball.
- Provocar trobades, aparentment casuals i reiterades.
- Entrar en el vestuari sense demanar permís.
- Quedar-se en el vestuari mentre no han acabat de dutxar-se o vestir-se.
- Observar clandestinament en vestuaris, serveis, etc.
- Estimular o permetre el consum d'alcohol durant els viatges: en els mitjans de transport, després de la competició, en festes o celebracions.
- Relacions duals entre l'entrenador i una única esportista: compartir vestuari, dutxar-se amb ella.
- En els viatges compartir habitació.
- Convocar a sessions d'entrenament individual.
- Convidar-la a casa.
- Propostes, invitacions i incitacions explícites de caràcter sexual.
- Oferir avantatges esportius a canvi de serveis sexuals.

COMUNICACIÓ VERBAL

- Comentaris sexistes, despectius o inadequats:
  - Que qüestionen o ridiculitzen les dones en general, així com les esportistes pel fet de ser dona.
  - Sobre algun aspecte o característica corporal.
  - Sobre la manera de vestir i arreglar-se.
- Paraules grolleres, renecs i expressions de naturalesa sexual.
- Bromes, burles o acudits que ridiculitzen les dones.
- Expressions, bromes i opinions homòfobes, siguin de caràcter general o que facen al·lusió a l'orientació sexual d'una esportista.
- Expressions carregades d'agressivitat que provoquen malestar i creen un ambient hostil.
- Expressions carregades d'agressivitat que provoquen por o temor.
- Insinuacions o insults amb connotació sexual.
- Instruccions i correccions taticotècniques de manera grollera, amb paraules grolleres i insults.
- Intimidació verbal a través de propostes de caràcter sexual